

матриці A рівняння (1). Величина T може змінюватися в широких межах, при цьому основною умовою є перебування спектра матриці A усередині кола радіуса R , величина якого визначається

співвідношенням $R \geq c \|A\|$, де: $\|A\| = \max_i \sum_{j=1}^n |a_{ij}|$ - норма матриці; a_{ij} - елементи матриці; c - множник, що округлює значення $\|A\|$ до найближчого цілого кратного 10.

Висновки. Найбільшу точність забезпечує сплайнова апроксимація. Застосовувати наближаючі функції можна не тільки при моделюванні, але і при синтезі комп'ютерних систем управління високошвидкісними, динамічними системами, оскільки при прийнятній точності вони забезпечують високу швидкодію алгоритмів управління.

Список літератури

1. MATLAB. The Language of Technical Computing. Getting Started with MATLAB [Text] / The Math Works, Inc. USA, 2000.
2. Куо, Б. Теория и проектирование цифровых систем управления [Текст] / Б. Куо; - М.: Машиностроение, 1986. - 448 с.
3. Справочник по теории автоматического управления [Текст] / А. Г. Александров, В. М. Артемьев, В. И. Афанасьев и др.; под общ. ред. А. А. Красовского; - М.: Наука, 1987. - 712 с.
4. Dahmen, W. Multi-dimensional spline approximation [Text] / W. Dahmen, R. DeVore, K. Scherer, // SIAM J. Numer. Anal. 17 (1980), pp.380-402. .

Ткачук Тарас Юрійович,

доктор юридичних наук, доцент,

заступник завідувача кафедри організації захисту інформації з обмеженим доступом

Навчально-науковий інститут інформаційної безпеки
Національної академії Служби безпеки України

Чистоклетов Леонтій Григорович,

доктор юридичних наук, професор,

професор кафедри адміністративного та інформаційного права

Навчально-науковий інститут права, психології та інноваційної освіти

Національного університету «Львівська політехніка»

Хитра Олександра Леонтіївна,
доктор юридичних наук,
доцент кафедри адміністративного права та
адміністративного процесу
Львівський державний університет внутрішніх справ

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ ЯК БАЗОВА АКСІОЛОГІЧНА КОНСТАНТА

Сьогодні в усіх сферах життєдіяльності суспільства чітко позначився клас нових видів загроз і небезпек, пов'язаних із застосуванням найсучасніших інформаційно-технологічних засобів, які мають безліч варіантів свого прояву: спотворення інформації, маніпулювання свідомістю людей, інформаційна війна тощо. Народжений глобалізацією загальний інформаційний простір слугує полем розгортання інформаційного протистояння держав. Безперервне зростання потужності інформаційних технологій, їх масове впровадження призвели до трансформації ціннісних критеріїв, спричинили глобальну кризу системи цінностей сучасного соціуму. Відтак, величезної ваги набувають питання правового втілення національних цінностей людини в інформаційній сфері.

Ціннісний вимір інформаційної картини світу передбачає використання філософського аксіологічного підходу. Як відомо, аксіологічний підхід ще з давніх часів досить широко застосовується в філософії, соціальної філософії, етики, естетики, психології, соціології, політології, культурології та інших соціальних і гуманітарних науках [1, с. 202]. Важливого значення даний підхід набув і в правничих напрямках наукових пошуків.

Базисною передумовою аксіологічного підходу є виявлення тієї ролі, яку відіграють ті чи інші цінності в житті людини. І це природно, оскільки людина живе в світі цінностей. Формування нової ціннісної парадигми в характеристиці інформаційної картини світу вимагає зміни уявлень про сутність інформаційної епохи і людини в цю інформаційну епоху.

Ця картина світу повинна бути осмислена не лише об'єктивістським підходом, не тільки з точки зору параметрів і властивостей новітніх інформаційних технологій, але й наскільки ці технології відповідають соціальній сутності людини, наскільки вони корисні чи шкідливі, наскільки вони задовольняють

людини, наскільки вони безпечні для нього, тобто наскільки вони виступають особистісними і соціальними цінностями.

Сучасне суспільство, в інформаційну епоху свого розвитку, є складно організованою соціальною структурою і системою безлічі елементів, включених в інформаційну взаємодію та інформаційний обмін.

Основною відмінною рисою цієї високоорганізованої соціальної структури є те, що види, форми і способи її організації в інформаційну епоху цілком підкоряються принципам ефективної інформаційної взаємодії та обміну.

Більше того, сьогодні активно йдуть дискусії про так звану екологію інформації. Показовою з цього приводу є праця Фелікса Сталдера «Екологія інформації» [2], де дослідник резюмує, що медіа створюють інтегроване середовище (environment), в основі якого лежать потоки інформації. Все частіше в діяльності людини це середовище стає головним. Екологія інформації прагне зрозуміти властивості середовища, щоб використовувати його потенціал, уникати небезпек і позитивно впливати на його розвиток.

На наш погляд не потрібно забувати, що всі форми і способи інформаційної взаємодії здійснюються не заради самої взаємодії, а заради інтересів, потреб і цінностей людей і суспільства. Як вірно відмічається, інформаційна безпека має декілька базових вимірів, одним із найважливіших з яких є аксіологічний [3, с. 13].

Це і є, на наш погляд, те, що можна назвати ціннісною рефлексією при аналізі інформаційної картини світу; в цьому проявляється суть аксіологічного підходу при розгляді різних форм інформаційної взаємодії, при аналізі інформаційних процесів, інформаційних продуктів та інформаційних послуг.

Отже, можна констатувати нелінійний характер розвитку інформаційного суспільства та інші його характерні особливості, такі як:

- співвідношення якості і кількості інформації;
- складність розрізнення справжньої і «уявної» (помилкової) інформації;
- відсутність критеріїв її перевірки;
- маніпулятивний вплив «уявної» інформації на свідомість індивіда і соціуму;
- стереотипи сприйняття інформації, помилкові, імітаційні інформаційні цінності;

□ атомізація інформаційного поля, що породжує істотні ризики в області інформаційної безпеки.

У соціумі виникають і функціонують різні інформаційні посередники, які беруть на себе роль «сполучної ланки» атомізованого індивіда в його особистому просторі користувача з інформаційним полем в глобальному інформаційному просторі.

І в цьому полі нав'язаного індивіду інформаційної взаємодії створюються інформаційні фантоми, інформаційні артефакти та інформаційні симулякри. І в кінцевому рахунку інформаційні фантоми спочатку підміняють реальність, а потім зовсім заміщають її штучно створеною інформаційно-фантомною завісою. Людина цього не помічас і живе за законами цієї створеної «нереальної» реальності.

Отже, можна зробити висновок, що нова формація, що уявляє собою інформаційне суспільство, сформувала нову реальність - віртуальну.

Розглядаючи інформацію як цінність інформаційного суспільства, можна виділити три основні підходи до розуміння інформації:

□ трактування інформації в сфері спілкування як засобу загальнонаукової рефлексії щодо соціальних зв'язків і відносин людей («антропний-комунікативний» підхід);

□ осмислення інформації як властивості систем, що самоорганізуються, пов'язаної з упорядкуванням взаємодій («функціональний» підхід);

□ розуміння інформації як міри неоднорідності розподілу матерії та енергії як властивості всіх матеріальних систем, в тому числі і неорганічних («атрибутивний» підхід).

При такому тлумаченні в самому понятті інформації вже закладено те, що може означати інформаційні ризики і порушення умов постійної інформаційної або кібербезпеки. Так, інформація, проникаючи в усі сфери суспільного життя, розподіляючись відповідно до соціальних маркерів і матеріальних умов, створює умови інформаційної нерівності.

Інформаційна нерівність, в свою чергу, є найкоротший шлях до порушення умов інформаційної безпеки і множенню різних інформаційних ризиків, зокрема ризиків, пов'язаних з небезпечним впливом різних інформаційних ресурсів, які можуть мати маніпулятивний характер, з кіберзлочинністю, вторгненням в приватне інформаційний простір особистості і порушенням інформаційних прав людини.

Відповідно до цього найважливішою цінністю інформаційного світу є інформаційна безпека в усьому спектрі і у всіх аспектах безпеки стосовно особистості, суспільства, держави.

Список літератури:

1. Бушман І.О. Ціннісні орієнтири сучасного суспільства. Гілея : наук. вісн. 2015. Вип. 102. С. 201–205
2. Felix Stalder Information Ecology A position paper (version 1.0) McLuhan Program in Culture and Technology, FIS, UofT, 1997 URL: <http://felix.openflows.com/html/infoeco.html>
3. Мануйлов Є.М., Калиновський Ю.Ю. Аксіологічний вимір інформаційної безпеки Української держави. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». № 3 (34). 2017. С. 13-30